

Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

[1 §](#)

Lain tarkoitus

Hankintayksiköiden on hankittava ajoneuvo- ja liikennepalveluhankinnoissa ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja siten kuin tässä laissa säädetään.

Tällä lailla pannaan täytäntöön puhtaiden ja energiatehokkaiden moottoriajoneuvojen edistämisestä annetun direktiivin 2009/33/EY muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1161. Suomen on varmistettava, että ajoneuvo- ja liikennepalveluhankinnoissa täytetään jäsenmaakohtainen vähimmäisosuus ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja.

[2 §](#)

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista.

Tätä lakia sovelletaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain ([1397/2016](#)), jäljempänä *hankintalaki*, ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain ([1398/2016](#)), jäljempänä *erityisalojen hankintalaki*, mukaisiin ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintoja koskeviin sopimuksiin ja liikennepalveluhankintoja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin sekä rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 (*palvelusopimusasetus*) mukaisiin liikennepalveluhankintoja koskeviin sopimuksiin. Tämän lain vaatimuksia sovelletaan sellaisiin hankintayksikön tekemiin ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintoja koskeviin sopimuksiin, joiden arvo vastaa vähintään julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU 4 artiklassa, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU 15 artiklassa, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 5 artiklassa ja käyttöoikeussopimusten tekemisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU 8 artiklan 1 kohdassa säädettyjä EU-kynnsarvoja.

Edellä 2 momentissa mainittujen liikennepalveluhankintojen osalta tätä lakia sovelletaan ainoastaan sellaisiin palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin, jotka kilpailutetaan seuraavien yhteisen hankintanimikkeistön (CPV) nimikkeiden mukaisesti:

- 1) 60112000-6-nimikkeeseen kuuluvien joukkoliikennepalvelujen suorittaminen maanteitse;
- 2) 60130000-8-nimikkeeseen kuuluvien matkustajien erikoismaantiekuljetusten suorittaminen;

- 3) 60140000-1-nimikkeeseen kuuluvien tilausmatkustajaliikenteen palvelujen suorittaminen;
- 4) 90511000-2-nimikkeeseen kuuluvien jätteiden keruupalvelujen suorittaminen;
- 5) 60160000-7-nimikkeeseen kuuluvien tieliikenteen postikuljetusten suorittaminen;
- 6) 60161000-4-nimikkeeseen kuuluvien pakettien kuljetuspalvelujen suorittaminen;
- 7) 64121100-1-nimikkeeseen kuuluvien postin jakelupalvelujen suorittaminen;
- 8) 64121200-2-nimikkeeseen kuuluvien pakettien jakelupalvelujen suorittaminen.

3 §

Lain soveltamisalan raja

Tätä lakia ei sovelleta ajoneuvolain [\(82/2021\)](#):

- 1) 20 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisiin M1-luokan ajoneuvoihin (henkilöauto), jotka on erityisesti rakennettu tai muunnettu siten, että ajoneuvossa voi matkustaa yksi tai useampi henkilö pyörätuolissaan istuen ajoneuvon ollessa tieliikenteessä;
- 2) 20 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisiin M3 -luokan ajoneuvoihin (linja-auto), joissa ei ole istumapaikkojen lisäksi seisoville matkustajille varattua tilaa;
- 3) 21 §:n mukaisiin L-luokan ajoneuvoihin;
- 4) 22 §:n mukaisiin traktoreihin;
- 5) 23 §:n mukaisiin moottorityökoneisiin;
- 6) 30 §:n mukaisiin pelastusautoihin, poliisiajoneuvoihin, Tullin ajoneuvoihin ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvoihin;
- 7) 31 §:n mukaisiin ambulansseihin;
- 8) 32 §:n mukaisiin hälytysajoneuvoihin;
- 9) 35 §:n mukaisiin ruumisautoihin.

Tätä lakia ei sovelleta myöskään ajoneuvoihin, jotka on suunniteltu ja rakennettu tai mukautettu ainoastaan asevoimien tai Rikosseuraamuslaitoksen käyttöön taikka ajoneuvoihin, jotka on suunniteltu ja rakennettu käytettäväksi pääasiassa rakennustyömailla, louhimoissa, satamissa tai lentokentillä tai ajoneuvoihin, jotka on tarkoitettu lumen auraukseen.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitetaan:

- 1) *hankintayksiköllä* hankintalain 5 §:n mukaisia hankintayksiköitä, erityisalojen hankintalain 5 §:n mukaisia hankintayksiköitä sekä liikenteen palveluista annetun lain [\(320/2017\) 181 §:n](#) mukaisia palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia;
- 2) *ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla* ajanjaksoa, joka alkaa 2 päivänä elokuuta 2021 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2025;

3) *toisella hankinta-ajanjaksolla* ajanjaksoa, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2026 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2030;

4) *ajoneuvohankinnalla* tieliikenteen moottoriajoneuvojen ostoa, vuokrausta, leasingvuokrausta ja osamaksukauppaa;

5) *liikennepalveluhankinnalla* liikenteen palveluista annetun lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisen liikennepalvelun hankintaa;

6) *yhteisellä hankintanimikkeistöllä (CPV)* yhteisestä hankintasanastosta (CPV) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2195/2002 sekä yhteisestä hankintasanastosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2195/2002 sekä julkisista hankintamenettelyistä annettujen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY muuttamisesta ja yhteisen hankintasanaston tarkistuksesta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 213/2008 tarkoitettua viitenimikkeistöä;

7) *henkilöautolla ja kevyellä hyötyajoneuvolla* ajoneuvolain 20 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaista M1-luokan ajoneuvoa (henkilöauto), ajoneuvolain 20 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaista N1-luokan ajoneuvoa (pakettiauto) sekä ajoneuvolain 20 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista M2-luokan ajoneuvoa;

8) *kuorma-autolla* ajoneuvolain 20 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaista N2- ja N3-luokan ajoneuvoa (kuorma-auto);

9) *linja-autolla* ajoneuvolain 20 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista M3-luokan ajoneuvoa, joka on moottoriajoneuvojen, niiden perävaunujen sekä niihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden yleiseen turvallisuuteen liittyvistä tyyppihyväksyntävaatimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 661/2009 3 artiklan 2 ja 3 alakohdassa määritetty alaluokkaan I tai A;

10) *todellisissa ajo-olosuhteissa mitatuilla päästöillä (RDE)* ilman epäpuhtauksia aiheuttavia päästöjä, jotka ilmoitetaan moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/858 mukaisessa vaatimustenmukaisuustodistuksessa; [\(16.2.2023/177\)](#)

11) *kuntataustaisella yhtiöllä* yhtiötä, jossa yhdellä tai useammalla kunnalla tai kuntayhtymällä on määräysvalta ja jossa yhden tai useamman kunnan tai kuntayhtymän yhteenlaskettu omistusosuus on 50 prosenttia tai enemmän. [\(16.2.2023/177\)](#)

[5 §](#)

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Julkisia ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintoja koskevissa hankintamenettelyissä noudatetaan tämän lain lisäksi, mitä 2 §:n 2 momentissa mainituissa säädöksissä säädetään.

2 luku

Ajoneuvoja koskevat ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimukset

[6 §](#)

Henkilöautoja ja kevyitä hyötyajoneuvoja koskevat vaatimukset

Ympäristöystävällisen ja energiatehokkaan henkilöauton ja kevyen hyötyajoneuvon hiilidioksidipäästöt saavat olla ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla enintään 50 grammaa hiilidioksidia kilometriltä määriteltynä niiden tyyppihyväksyntävaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa ensirekisteröinnin ajankohtana voimassa olleen Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti. Lisäksi ajoneuvon todellisissa ajo-olosuhteissa mitatut päästöt (RDE) saavat olla enintään 80 prosenttia sovellettavista päästörajoista, jotka säädetään moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 715/2007 tai sen seuraajasäädösten liitteessä I.

Ympäristöystävällisen ja energiatehokkaan henkilöauton ja kevyen hyötyajoneuvon hiilidioksidipäästöt saavat olla toisella hankinta-ajanjaksolla nolla grammaa hiilidioksidia kilometriltä määriteltynä niiden tyyppihyväksyntävaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa ensirekisteröinnin ajankohtana voimassa olleen Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.

7 §

Kuorma-autoja koskevat vaatimukset

Ympäristöystävällinen ja energiatehokas kuorma-auto on ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla ajoneuvo, joka käyttää vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1804 2 artiklan 4 alakohdassa määriteltyä vaihtoehtoista polttoainetta. ([5.7.2024/477](#))

Edellä 1 momentissa mainittuihin polttoaineisiin eivät kuulu sellaiset polttoaineet, joihin uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 mukaan liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä ja jotka on tuotettu sellaisista raaka-aineista, joiden tuotantoalue on laajentunut merkittävästi maalle, johon on sitoutunut paljon hiiltä.

Kun kyseessä on ajoneuvo, joka käyttää 1 momentin mukaisia nestemäisiä biopolttoaineita taikka synteettisiä tai parafiinisiä polttoaineita, kyseisiin polttoaineisiin ei saa sekoittaa tavanomaisia fossiilisia polttoaineita.

8 §

Linja-autoja koskevat vaatimukset

Ympäristöystävällinen ja energiatehokas kuorma-auto on ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla ajoneuvo, joka käyttää vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1804 2 artiklan 4 alakohdassa määriteltyä vaihtoehtoista polttoainetta. ([5.7.2024/477](#))

Edellä 1 momentissa mainittuihin polttoaineisiin eivät kuulu sellaiset polttoaineet, joihin uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 mukaan liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä ja jotka on tuotettu sellaisista raaka-aineista, joiden tuotantoalue on laajentunut merkittävästi maalle, johon on sitoutunut paljon hiiltä.

Kun kyseessä on ajoneuvo, joka käyttää 1 momentin mukaisia nestemäisiä biopolttoaineita taikka synteettisiä tai parafiinisiä polttoaineita, kyseisiin polttoaineisiin ei saa sekoittaa tavanomaisia fossiilisia polttoaineita.

Päästötön M3-luokan linja-auto on ajoneuvo, jossa ei ole polttomoottoria tai jossa on polttomoottori, jonka hiilidioksidipäästöt ovat enintään yksi grammaa hiilidioksidia kilometriltä määriteltyinä niiden tyyppihyväksyntävaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa ensirekisteröinnin ajankohtana voimassa olleen Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.

3 luku

Hankintayksikön velvollisuus hankkia ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja ajoneuvo- ja liikennepalveluhankinnoissa

9 §

Henkilöautoja ja kevyitä hyötyajoneuvoja koskevat vähimmäisosuudet

Hankintayksikön on varmistettava, että ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla ajoneuvohankintoina hankittujen ja liikennepalveluhankintoina hankittujen palveluiden toteuttamiseen käytettyjen henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen kokonaislukumäärästä vähintään 38,5 prosenttia on 6 §:ssä määriteltyjä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja.

Edellä 1 momentissa mainittua vähimmäisosuutta ei sovelleta kuntien tai hyvinvointialueiden hankintoihin. Hankintayksikön on varmistettava, että ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla ajoneuvohankintoina hankittujen ja palveluhankintoina hankittujen palveluiden tuottamiseen käytettyjen henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen kokonaislukumäärästä kuntien hankinnoissa vähintään liitteessä 1 ja hyvinvointialueiden hankinnoissa vähintään liitteessä 4 mainitun alueellisen jaon mukainen vähimmäisosuus on 6 §:ssä määriteltyjä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita henkilöautoja ja kevyitä hyötyajoneuvoja. ([16.2.2023/177](#))

Edellä 1 momentissa mainittua vähimmäisosuutta ei myöskään sovelleta kuntayhtymän tai kuntataustaisen yhtiön hankintoihin. Tällaisen hankintayksikön hankintoihin sovelletaan liitteessä 1 mainittua kunnan vähimmäisosuutta. Jos kuntayhtymän tai kuntataustaisen yhtiön toiminta-alue on yhden maakunnan alueella, mutta sen toiminta-alueella sijaitsevilla kunnissa noudatetaan liitteessä 1 mainittuja eri vähimmäisosuuksia, tulee kuntayhtymän tai kuntataustaisen yhtiön varmistaa, että henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen kokonaislukumäärästä 6 §:ssä tarkoitettuja ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita henkilöautoja ja kevyitä hyötyajoneuvoja on vähintään liitteessä 4 mainittu vähimmäisosuus. Jos kuntayhtymän tai kuntataustaisen yhtiön toiminta-alue on useamman maakunnan alueella, ja sen toiminta-alueilla sijaitsevilla kunnissa noudatetaan liitteessä 1 mainittuja eri vähimmäisosuuksia, tulee kuntayhtymän tai kuntataustaisen yhtiön varmistaa, että henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen kokonaislukumäärästä 6 §:ssä tarkoitettujen ympäristöystävällisten ja energiatehokkaiden henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen osuus on vähintään keskiarvo liitteessä 4 mainituista vähimmäisosuuksista. ([16.2.2023/177](#))

10 §

Kuorma-autohankintoja koskevat vähimmäisosuudet

Hankintayksikön on varmistettava, että ajoneuvohankintoina hankittujen ja liikennepalveluhankintoina hankittujen palveluiden toteuttamiseen käytettyjen kuorma-autojen kokonaislukumäärästä ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla vähintään 9 prosenttia ja toisella hankinta-ajanjaksolla vähintään 15 prosenttia on 7 §:ssä määriteltyjä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja.

Edellä 1 momentissa mainittua vähimmäisosuutta ei sovelleta kuntien hankintoihin. Kunnan on varmistettava, että ajoneuvohankintoina hankittujen ja palveluhankintoina hankittujen palveluiden toteuttamiseen käytettyjen kuorma-autojen kokonaislukumäärästä ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla vähintään liitteessä 2 mainitun alueellisen jaon mukainen vähimmäisosuus on 7 §:ssä määritellyjä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja.

Edellä 1 momentissa mainittua vähimmäisosuutta ei myöskään sovelleta sellaisten kuntayhtymien tai kuntataustaisten yhtiöiden hankintoihin, joiden toiminta-alueilla sijaitsevilla kunnissa noudatetaan samaa liitteessä 2 mainittua alueellisen jaon mukaista vähimmäisosuutta. Tällaisen hankintayksikön tulee varmistaa, että kuorma-autojen kokonaislukumäärästä vähintään 2 momentissa tarkoitettu osuus on ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita kuorma-autoja. ([16.2.2023/177](#))

[11 §](#)

Linja-autohankintoja koskevat vähimmäisosuudet

Hankintayksikön on varmistettava, että ajoneuvohankintoina hankittujen ja liikennepalveluhankintoina hankittujen palveluiden tuottamiseen käytettyjen M3-luokan linja-autojen kokonaislukumäärästä ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla vähintään 41 prosenttia ja toisella hankinta-ajanjaksolla vähintään 59 prosenttia on 8 §:ssä määritellyjä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja. Linja-autojen palveluhankinnoissa käytetyt ajoneuvolain 20 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaiset M2-luokan ajoneuvot lasketaan osaksi M3-luokan linja-autoja koskevia vähimmäisosuuksia.

Liitteessä 3 eriteltyjen liikenteen palveluista annetun lain 181 §:n mukaisten palvelusopimusasetuksessa tarkoitettujen tieliikenteen toimivaltaisten viranomaisten on lisäksi varmistettava, että ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla vähintään liitteessä 3 mainittu osuus ajoneuvohankintoina hankittujen ja liikennepalveluhankintoina hankittujen palveluiden tuottamiseen käytettyjen ajoneuvojen osuudesta on 8 §:ssä määritellyjä päästöttömiä M3-luokan linja-autoja.

[12 §](#)

Hankintayksikön ilmoitusvelvollisuus

Hankintayksikön on ilmoitettava tämän lain mukaisissa hankinnoissa hankintalain 58 §:n 1 momentin 6 kohdan ja erityisalojen hankintalain 62 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaisessa jälki-ilmoituksessa ajoneuvohankintoina hankittujen ja liikennepalveluhankintoina hankittujen palveluiden toteuttamiseen käytettyjen ajoneuvojen kokonaislukumäärä sekä hankinnassa toteutunut osuus tämän lain 6–8 §:n mukaisia ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja kappalemäärittäin.

Hankintayksikön tulee toimittaa hankintasopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 5 momentin ja erityisalojen hankintalain 62 §:n 4 momentin mukaisesti. Hankintalain 42 §:ssä ja erityisalojen hankintalain 45 §:ssä tarkoitetun puitejärjestelyn tai hankintalain 49 §:ssä ja erityisalojen hankintalain 52 §:ssä tarkoitetun dynaamisen hankintajärjestelmän perusteella tehtävien yksittäisten hankintasopimusten osalta hankintayksikkö voi kuitenkin toimittaa jälki-ilmoitukset julkaistavaksi vaihtoehtoisesti myös yhteen koottuina 30 päivän kuluessa hankinta-ajanjakson päättymisestä.

[13 §](#)

Hankinnat yhteishankintayksiköltä

Hankintayksikön on varmistettava, että tämän lain mukaiset vähimmäisosuudet täyttyvät, kun se hankkii ajoneuvo- tai liikennepalveluja yhteishankintayksiköltä taikka hankkii ajoneuvo- tai liikennepalveluja käyttäen yhteishankintayksikön tekemää hankintasopimusta, hankintalain 42 §:ssä tai erityisalojen hankintalain 45 §:ssä tarkoitettua puitejärjestelyä taikka hankintalain 49 §:ssä tai erityisalojen hankintalain 52 §:ssä tarkoitettua dynaamista hankintajärjestelmää.

[14 §](#)

Muut yhteishankinnat

Hankintayksiköt voivat sopia yksittäisen ajoneuvo- tai liikennepalveluhankinnan toteuttamisesta yhdessä. Hankintaan osallistuvan hankintayksikön on varmistettava, että tämän lain mukaiset vähimmäisosuudet täyttyvät.

[15 §](#)

Hankintayksikköä koskevien vähimmäisosuuksien laskeminen

Tämän lain mukaisten vähimmäisosuuksien täytyminen lasketaan hankintayksikkökohtaisesti. Laskennassa verrataan ympäristöystävällisten ja energiatehokkaiden ajoneuvojen kappalemääristä osuutta tämän lain soveltamisalaan kuuluvina ajoneuvohankintoina hankittujen ajoneuvojen kokonaislukumäärään ja liikennepalveluhankintoina hankittujen palvelujen toteuttamiseen käytettyjen ajoneuvojen kokonaislukumäärään.

Jos hankintayksikkö hankkii ajoneuvoja tai liikennepalveluja 13 §:n mukaisesti yhteishankintayksiköltä tai 14 §:n mukaisesti muuna yhteishankintana, kunkin hankintayksikön vähimmäisosuuden täyttymiseksi lasketaan hankintayksikön oma kappalemääräinen osuus ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja.

4 luku

Erinäiset säännökset

[16 §](#)

Valvontaviranomainen

Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja koskevien vähimmäisosuuksien toteutumista.

[17 §](#)

Ohjaus ja seuranta

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat liikenne- ja viestintäministeriölle. Liikenne- ja viestintäministeriö arvioi liitteiden I, II ja III mukaisten eriytettyjen vähimmäisosuuksien vaikutuksia ja tarvittavia muutoksia toisen hankinta-ajanjakson vähimmäisosuuksiin vuoden 2024 loppuun mennessä.

Liikenne- ja viestintäministeriö vastaa komissiolle suoritettavasta raportoinnista. Liikenne- ja viestintävirasto avustaa tämän lain mukaisten vaatimusten täyttymistä koskevassa raportoinnissa komissiolle.

[18 §](#)

Uhtasakko

Jos hantintayksikkö rikkoo 12 §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta, Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa hantintayksikön korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä. Päätöksen tehosteeksi voidaan asettaa uhtasakko. Uhtasakosta säädetään uhtasakkolaissa ([1113/1990](#)).

19 §

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen

Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa ([434/2003](#)).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa ([808/2019](#)).

Muutoksenhausta uhtasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista koskevaan päätökseen sovelletaan kuitenkin, mitä uhtasakkolaissa säädetään.

20 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 2 päivänä elokuuta 2021.

Tällä lailla kumotaan ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annettu laki ([1509/2011](#)).

21 §

Siirtymäsäännös

Tätä lakia ei sovelleta hankintoihin, joista on julkaistu hantintailmoitus ennen lain voimaantuloa tai, jos tällaista ilmoitusta ei aiota lähettää, joiden osalta hantintayksikkö on aloittanut hantintamenettelyn kyseistä päivää ennen.

[HE 70/2021](#), YmVL 10/2021, PeVL 21/2021, LiVM 16/2021, EV 106/2021

Liitteet

Liite 1

Lain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettut alueelliset vähimmäisosuudet lain 6 §:n mukaisia ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita henkilöautoja ja kevyitä hyötyajoneuvoja

Alueet	Ensimmäinen hantinta- ajanjakso	Toinen hantinta- ajanjakso
<i>Kaupunkien hantinnat</i>		
Espoo	50 %	50 %
Helsinki	50 %	50 %

Hämeenlinna	50 %	50 %
Joensuu	50 %	50 %
Jyväskylä	50 %	50 %
Kouvola	50 %	50 %
Kuopio	50 %	50 %
Lahti	50 %	50 %
Lappeenranta	50 %	50 %
Oulu	50 %	50 %
Pori	50 %	50 %
Rovaniemi	50 %	50 %
Seinäjoki	50 %	50 %
Tampere	50 %	50 %
Turku	50 %	50 %
Vaasa	50 %	50 %
Vantaa	50 %	50 %
<i>Maakuntiin kuuluvien kuntien hankintayksiköt</i>		
Etelä-Karjala	35 %	35 %
Kanta-Häme	35 %	35 %
Keski-Suomi	35 %	35 %
Kymenlaakso	35 %	35 %
Pirkanmaa	35 %	35 %
Päijät-Häme	35 %	35 %

Satakunta	35 %	35 %
Uusimaa	35 %	35 %
Varsinais-Suomi	35 %	35 %
Etelä-Pohjanmaa	20 %	20 %
Etelä-Savo	20 %	20 %
Kainuu	20 %	20 %
Keski-Pohjanmaa	20 %	20 %
Lappi	20 %	20 %
Pohjanmaa	20 %	20 %
Pohjois-Karjala	20 %	20 %
Pohjois-Pohjanmaa	20 %	20 %
Pohjois-Savo	20 %	20 %

Liite 2

Lain 10 §:n 2 momentissa tarkoitetut alueelliset vähimmäisosuudet lain 7 §:n mukaisia ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita kuorma-autoja

Alueet	Ensimmäinen hankinta- ajanjakso	Toinen hankinta- ajanjakso
--------	------------------------------------	-------------------------------

Kaupunkien hankinnat

Espoo	15 %	21 %
Helsinki	15 %	21 %
Hämeenlinna	15 %	21 %
Joensuu	15 %	21 %
Jyväskylä	15 %	21 %
Kouvola	15 %	21 %

Kuopio	15 %	21 %
Lahti	15 %	21 %
Lappeenranta	15 %	21 %
Oulu	15 %	21 %
Pori	15 %	21 %
Rovaniemi	15 %	21 %
Seinäjoki	15 %	21 %
Tampere	15 %	21 %
Turku	15 %	21 %
Vaasa	15 %	21 %
Vantaa	15 %	21 %
<i>Maakuntiin kuuluvien kuntien hankinnat</i>		
Etelä-Karjala	5 %	10 %
Kanta-Häme	5 %	10 %
Keski-Suomi	5 %	10 %
Kymenlaakso	5 %	10 %
Pirkanmaa	5 %	10 %
Päijät-Häme	5 %	10 %
Satakunta	5 %	10 %
Uusimaa	5 %	10 %
Varsinais-Suomi	5 %	10 %
Etelä-Pohjanmaa	0 %	5 %

Etelä-Savo	0 %	5 %
Kainuu	0 %	5 %
Keski-Pohjanmaa	0 %	5 %
Lappi	0 %	5 %
Pohjanmaa	0 %	5 %
Pohjois-Karjala	0 %	5 %
Pohjois-Pohjanmaa	0 %	5 %
Pohjois-Savo	0 %	5 %

Liite 3

Lain 11 §:n 2 momentissa tarkoitetut alueelliset vähimmäisosuudet päästöttömiä linja-autoja

Alueelliset hankintayksiköt	Ensimmäinen hankinta-ajanjakso	Toinen hankinta-ajanjakso
-----------------------------	--------------------------------	---------------------------

Tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion, Tuusulan ja Vantaan kuntien muodostamalla alueella	35 %	60 %
Tampereen kaupunki Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella	15 %	25 %
Turun kaupunki Kaarinan, Liedon, Naantalin, Raision, Ruskon ja Turun kuntien muodostamalla alueella	15 %	25 %
Lahden kaupunki Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Hollolan, Hämeenkosken, Iitin, Kärkölän, Lahden, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän kuntien muodostamalla alueella	5 %	10 %
Jyväskylän kaupunki Jyväskylän, Laukaan ja Muuramen kuntien muodostamalla alueella	5 %	10 %

Oulun kaupunki lin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen,
Muhoksen, Oulun ja Tyrnävän muodostamalla alueella

5 %

10 %

Liite 4(16.2.2023/177)

Lain 9 §:n 2 momentissa tarkoitetut alueelliset vähimmäisosuudet lain 6 §:n mukaisia
ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita henkilöautoja ja kevyitä hyötyajoneuvoja

Alueet	Ensimmäinen hankinta-ajanjakso	Toinen hankinta-ajanjakso
<i>Hyvinvointialueiden hankinnat</i>		
Etelä-Karjala	45 %	45 %
Helsinki	45 %	45 %
HUS	45 %	45 %
Itä-Uusimaa	45 %	45 %
Kanta-Häme	45 %	45 %
Keski-Suomi	45 %	45 %
Keski-Uusimaa	45 %	45 %
Kymenlaakso	45 %	45 %
Länsi-Uusimaa	45 %	45 %
Pirkanmaa	45 %	45 %
Päijät-Häme	45 %	45 %
Satakunta	45 %	45 %
Varsinais-Suomi	45 %	45 %
Vantaa ja Kerava	45 %	45 %
Etelä-Pohjanmaa	35 %	35 %
Pohjanmaa	35 %	35 %
Pohjois-Pohjanmaa	35 %	35 %

Pohjois-Savo	35 %	35 %
Etelä-Savo	20 %	20 %
Kainuu	20 %	20 %
Keski-Pohjamaa	20 %	20 %
Lappi	20 %	20 %